

הצעת NZO למצע אנרגיה למדינת ישראל

פרויקט NZO פועל לקדם הפחתת פליטות במשק האנרגיה בישראל תוך שמירה על בטחון אנרגטי, הגנה על השטחים הפתוחים ומעבר צודק. באמצעות מחקר ומודלים אנחנו מציגים פתרונות מתקדמים להאצת השימוש באנרגיה מתחדשת תוך חיזוק הבטחון אנרגטי.

משקי אנרגיה בעולם נדרשים להיערך לאיומים על מערכות אנרגיה ריכוזיות (ראו מלחמת איראן, מלחמת רוסיה - אוקראינה), לצד עליה חדה בביקוש לחשמל עבור חוות שרתים, והתחייבויות למיטיגציה ומעבר לאנרגיה מתחדשת. שינויים אלו, מלווים בכניסה של טכנולוגיות חדשות, ומחייבים התאמה של מדיניות האנרגיה אשר תבטיח חוסן אנרגטי ותאפשר אספקת חשמל נקי במחיר שווה לכל נפש.

להלן הצעת NZO לעקרונות מדיניות בתחום האנרגיה בישראל.

עקרונות מדיניות

- I. **הפחתת פליטות גזי חממה** - התחייבות לעמידה ביעדים להפחתת 30% פליטות גזי חממה עד 2030 (ביחס לשנת הבסיס - 2015) ואיפוס פליטות נטו עד 2050.
- II. **אנרגיה מתחדשת** - הפקת 40% מהחשמל מאנרגיה מתחדשת עד 2035 ו 55% בשנת 2040.
- III. **דלקים פוסיליים במשק החשמל** - הפסקת סבסוד דלקים פוסיליים, תכנון לעידן של סיום יתרות הגז במים הכלכליים של ישראל, והכללת כלל העלויות החיצוניות בניהול משק החשמל.
- IV. **קרן העושר** - הקצאה של מלוא התמלוגים השנתיים של קרן העושר למיזמים בתחום אנרגיה מתחדשת ומעבר צודק
- V. **הספק חדש** - יאפשר הקמת הספק חדש רק של מתקני אנרגיה מתחדשת (למעט שחלוף תחנות קיימות)
- VI. **שתופי פעולה בינלאומיים ואזוריים** - חיזוק הבטחון האנרגטי באמצעות חיבור משק החשמל למדינות שכנות ולרשת החשמל האירופית

צעדים ליישום

1. **שמירה על השטחים הפתוחים** - הקמת מתקני אנרגיה מתחדשת רק בדו שימוש ובשטחים קרקעיים מופרים. בכלל זה פיתוח מואץ של מתקנים אגרוולטאיים, תוך שמירה על החקלאות.
2. **תכנון טווח ארוך** - אישור תוכנית ארוכת טווח למשק האנרגיה הכוללת חיזוק הבטחון האנרגטי, הערכות לסיום יתרות הגז במים הכלכליים של ישראל, והאצת פיתוח אנרגיה מתחדשת.
3. **ביזור ובטחון אנרגטי** - עידוד רשתות חשמל מקומיות ואגירה לחיזוק הבטחון האנרגטי
4. **חיוב סולארי בבניה חדשה** - הרחבת תקנות הבניה והכללת חיוב ייצור אנרגיה מתחדשת בכל סוגי המבנים החדשים
5. **ממשלה תחילה** - אימוץ תוכנית ממשלתית לשימוש בשטחי החברות הממשלתיות ושטחי מערכת הבטחון לייצור ואגירת אנרגיה. חיוב ייצור אנרגיה מתחדשת בכלל מבני הממשלה.
6. **מעבר צודק** - קביעת יעדים ממשלתיים להקמת אנרגיה מתחדשת בדיוור הציבורי ועבור אוכלוסיות מוחלשות ועדוד קהילות אנרגיה. קביעת תכנית חומש למיגור עוני אנרגטי.
7. **פיתוח רשת החשמל** - מעבר ל"רשת חכמה" תוך יישום טכנולוגיות מתקדמות לניהול הרשת. שילוב נרחב של אגירה ברשת לניצול מיטבי של משאבי הרשת והגדלת יציבות הרשת.
8. **מחקר ופיתוח** - הגדלת תקציבי המו"פ בתחום האנרגיה, ובנית תכנית יעודית ל-scale up של טכנולוגיות חדשות.
9. **התייעלות אנרגטית** - אישור תכנית לאומית להתייעלות אנרגטית, והעלאת התקן לבנייה ירוקה
10. **גמישות וניהול צד הביקוש** - קביעת רגולציה ויעדים לניהול הביקוש בקרב צרכני החשמל
11. **מודל השוק** - שילוב נרחב של אגירה בכל מקטעי רשת החשמל, כאמצעי לפתרון כשל השוק הקיים, המאפשר ליצרני החשמל הפרטיים רווחיות עודפת על חשבון כלל צרכני החשמל.

אנו קוראים לנציגי המפלגות לאמץ את המדיניות המוצעת כבסיס למדיניות אנרגיה בממשלה הבאה. נשמח להרחיב ולסייע בתרגום ההצעות לצעדים מפורטים ובעתיד כבסיס להצעות חוק.